

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu., v právnej veci navrhovateľky: **Z. Y.**, narodenej X, provincia Z., Čína, čínskej štátnej príslušnosti, národnosti chan, kresťanského vierovyznania, slobodná, bez dokladov totožnosti, posledný trvalý pobyt v zahraničí L., t.č. Pobytový tábor O., na dlhodobej priepustke B., doručovacia adresa JUDr. J. P., O., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-762-45-/PO-Ž/2008 zo dňa 12. júla 2010, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 5/2010-17 zo dňa 6. apríla 2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 5/2010-17 zo dňa 6. apríla 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-762-45-/PO-Ž/2008 zo dňa 12. júla 2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods.4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neposkytol navrhovateľke doplnkovú ochranu na území Slovenskej republiky.

Krajský súd dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

Uviedol, že všetky skutočnosti, ktoré navrhovateľka uviedla boli objektívne zhodnotené a komplexne posúdené. Navrhovateľka nespĺnila podmienky uvedené v § 8 a 10 zákona o azyle, azyl jej nebol rozhodnutím Migračného úradu Ministerstva vnútra SR ČAS: MU-726-29/PO-Ž-2008 zo dňa 28. januára 2009 udelený a súčasne navrhovateľke nebola ani poskytnutá doplnková ochrana. Rozhodnutie odporcu bolo v časti o neudelení azylu potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, avšak výrokovú časť o neudelení doplnkovej ochrany súd zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd zaviazal odporcu preveriť svoje rozhodnutie v zrušujúcej časti a súčasne vyhládať správy o krajine pôvodu, z ktorých by bolo možné zistiť bezpečnostné riziká v prípade jej návratu do krajiny pôvodu.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť. Podľa jej názoru prvostupňový súd neprihliadal na vážnosť politickej situácie v Číne a z toho dôvodu obavám navrhovateľky z prenasledovania z dôvodu, že požiadala o politický azyl v inej krajine a tým nepriamo nesúhlasila s politikou režimu a stala sa z nej nepohodlná osoba.

Ďalej uviedla, že krajský súd nevenoval náležitú pozornosť politickým dôvodom, na ktoré navrhovateľka poukazovala. Tým, že navrhovateľka požiadala o azyl na území Slovenskej republiky sa neudelením azylu dostala do pozície človeka, ktorý sa nechce vrátiť do vlasti dobrovoľne a preto by sa dostala do skupiny občanov, ktorí nesúhlasia s vládnu ideológiou. Osoby, ktoré nepodporujú politickú moc a správajú sa ako porušovatelia tejto moci sú po politickej a ekonomickej stránke izolovaní a vytláčaní zo spoločenského života, čo by navrhovateľke hrozilo pri návrate do vlasti.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru navrhovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia. Navrhovateľka sa odvoláva na všeobecne nepriaznivú situáciu v krajine pôvodu, pričom neuviedla, akým konkrétnym problémom aj bola vystavená.

Taktiež odporca, pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že tým, že požiadala o azyl, stala sa tak nepohodlnou osobou v krajine pôvodu, poukázal na to, že slovenské orgány neinformujú o osobách, ktoré požiadajú o azyl domovský štát žiadateľa. Navrhovateľka nespadá do kategórie osôb, ktoré môžu mať v prípade návratu problémy so štátnymi orgánmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. augusta 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľky a obsahom správ o krajine pôvodu (Správy Amnesty International „Sloboda pohybu“, z článku denníka SME zo dňa 9. apríla 2010 „Asistovaný návrat zo Slovenska domov využilo 139 migrantov“, z článku spoločensko-politického týždenníka SLOVO č. 46/2009 „Ľudské práva v Číne: príliš

veľa otáznikov“ a z informačného portálu bussinessinfo.cz. aktualizovaného 1. apríla 2010, využil staršie informácie z roku 2007 a v nich je zakomponovaný zákon z roku 1991 o zaručení všetkých základných práv Číňanov vracajúcich sa do krajiny pôvodu), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním sa na posúdenie žiadosti navrhovateľky v súvislosti s dôvodmi, pre ktoré žiadala o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľky do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľka počas nelegálneho pobytu na území SR požiadala o azyl z dôvodu, že v Číne nie je demokracia, je tam málo pracovných príležitostí a chcela by žiť a podnikat' na Slovensku. Rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-726-29/PO-Ž-2008 zo dňa 28. januára 2009 jej nebol udelený azyl a nebola jej poskytnutá doplnková ochrana. Uvedené rozhodnutie bolo následne vo výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany zrušené rozsudkom krajského súdu. Následne odporca rozhodnutím ČAS: MU-762-45/PO-Ž-2008 zo dňa 12. júla 2010 opätovne navrhovateľke neposkytol doplnkovú ochranu. Za účelom posúdenia otázky návratu navrhovateľky do krajiny pôvodu zaistil správny orgán nové informácie, ktoré boli komplexne posúdené a vyhodnotené. Po ich analýze migračný úrad dospel k záveru, že v prípade navrhovateľky neboli splnené podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle.

Odporca vo svojom rozhodnutí dôvodil tým, že v Číne v súčasnej dobe neprebíha žiaden medzinárodný, či vnútroštátny konflikt takého rozmeru, že by pre navrhovateľku predstavoval individuálne ohrozenie života. Taktiež možno vylúčiť hrozbu mučenia, krutého, či neľudského zaobchádzania, prípadne uloženia trestu smrti, nakoľko podľa samotného vyjadrenia navrhovateľky v Číne nemala nikdy žiadne problémy so štátnymi orgánmi a nevyvíjala nikdy žiadnu činnosť, za ktorú by jej mohol byť trest smrti uložený. V prípade návratu do krajiny pôvodu by jej nehrozil ani žiadny postih za vycestovanie a prípadný návrat do Číny. K tomuto záveru dospel správny orgán po zohľadnení zákona Čínskej ľudovej republiky, účinný od 1. januára 1991, ktorý hovorí: „navrátení zahraniční Číňania a ich rodinní príslušníci majú mať práva občanov predpísané ústavou a zákonom a zároveň majú povinnosti občana predpísané ústavou a zákonom“. Z uvedeného teda vyplýva, že Číňania vracajúci sa zo zahraničia majú ústavou zaručené všetky základné práva a preto nie sú nijakým spôsobom diskriminovaní v porovnaní s občanmi trvalo žijúcimi v krajine.

Odporca v rozhodnutí popisoval spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľky s odkazom na zdroje informácií, z ktorých informácie čerpal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj krajský súd vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver o tom, že dôvody navrhovateľky nemožno považovať za dôvody pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Krajský súd nepochybil, ak takého rozhodnutie považoval za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie medzinárodnej ochrany žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka nikdy neprezentovala, že by jej bol uložený trest smrti alebo že by jej hrozilo jeho vykonanie.

K hrozbe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu odvolací súd udáva, že navrhovateľka v priebehu konania pred odporcom nikdy neuviedla, že by bola objektom takéhoto zaobchádzania. V tejto súvislosti dovolací súd udáva, že zo správ o krajine pôvodu je zrejmé, že Ččínski navrátilci včítane neúspešných žiadateľov o azyl, nie sú objektom zlého zaobchádzania pri ich návrate do krajiny pôvodu.

K vážnemu a individuálnemu ohrozeniu alebo nedotknuteľnosti navrhovateľky z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu odvolací súd udáva, že v súčasnej dobe v Ččíne nie je žiaden ozbrojený konflikt. Vychádzajúc zo zdrojov zistených odporcom, vnútropolitická situácia v Ččíne sa v súčasnej dobe výrazne nezmenila. Socializmus zostával teoretickou oporou štátnej politiky, ale marxistické hospodárske plánovanie ustúpilo pragmatizmu a ekonomická decentralizácia viedla k posilneniu moci miestnych úradníkov. Hospodárske reformy, ktoré sa vymykajú klasickým komunistickým pravidlám, sa uskutočňujú v Ččíne už dvadsať rokov. Ččína sa mení na priemyslovú dielňu sveta a na supervelmoc.

Vo vzťahu k forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné považovať za správny právny záver správneho orgánu i krajského súdu, že neboli dané predpoklady pre udelenie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, pretože dôvody navrhovateľky nebolo možné považovať za také, pre ktoré by bola navrhovateľka v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavená reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu v časti, ktorou nebola poskytnutá doplnková ochrana, potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľke, ktorá nemala úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporca nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 3. augusta 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková